

VOGELS IN ONZE STREEK

overwinteringen 2002-2003

en waarnemingen van 1 december 2002 tot 28 februari 2003

Er zijn tal van redenen waarom we deze winter zullen blijven herinneren : de overwintering van een IJsdruiker, een 20-tal Roerdompen, tot 11 Ooievaars, Krooneenden, een Eider en 2 Cetti's zangers zijn misschien het meest opvallend. Interessant waren ook de druk bezochte slaapplekken voor Blauwe Kiekendieven (tot 13 ex.), de meer dan 20 Waterrallen verspreid over de regio en het Bokje dat opvallend aanwezig was.

Qua fenomeen was de overstroming van de Heulebeekmeersen te Moorsele wellicht het meest boeiend. Deze resulteerde in recordaantallen voor Kievit en Kempmaan en een uitzonderlijk hoog aantal Goudplevier. Verder scoorden ook de eenden erg goed met soms nooit geziene aantallen.

Blijkbaar begint onze website en het forum ook vruchten af te werpen i.v.m. het doorsturen van gegevens. Voor dit artikel verwerkten we 3.439 gegevens (record), ingestuurd door 106 vogelkijkers (record) aan Luc Vandeghinste, Heulsestraat 150 te 8501 Bissegem (0498/90.92.90), vwg@zwwlkoepel.be. Bij Luc kun je waarnemingslijsten bekomen. Of nog beter : je kunt je waarnemingen nu ook digitaal doormailen. Kijk hiervoor op onze website www.zwwlkoepel.be/vwg of contacteer onze pc-man Filip Goussaert (webmaster van dezelfde website). Op de site werd ondermeer ook een door-te-sturen-soortenlijst opgenomen, naast een gedetailleerde statuslijst van alle ooit in Zuid-West-Vlaanderen waargenomen vogelsoorten.

*Vogelsoorten waar **BAHC** bij staat vermeld, daar dient de waarnemer een verslag voor op te stellen voor het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité. Staat er **bahc**, dan dient de waarneming voor registratie naar dat comité worden gestuurd. U kunt een homologatieformulier opvragen bij Luc.*

Weer winter 2002-2003

December was het koudst tijdens de periode van 06 tot 20.12, met regelmatig grondvorst (b.v. $-7,6^{\circ}\text{C}$ op 20.12) en op 09 en 10.12 zelfs temperaturen die overdag niet boven 0°C stegen. Na 20.12 werd het heel wat zachter met dagelijks weer temperaturen boven 10°C en geen grondvorst meer. Aanvankelijk bleef het vrij droog (uitgezonderd 01 en 15.12 met resp. 19 en 16 mm neerslag), maar vanaf 20.12 kregen we dagelijks regen, vooral tegen het einde van het jaar. In totaal regende het deze maand 136,8 mm (normaal 64 mm). In de periode 03-21.12 waaide de wind meestal uit oostelijke richtingen (uitgezonderd 15 en 16.12, wanneer even een vrij krachtige ZW-wind stond). Daarna domineerde een ZW-wind (hard op 29.12).

Aanvankelijk bleef **januari** vrij warm, maar van 05 tot 13.01 daalden de temperaturen gevoelig, met vrijwel dagelijks minimum grondtemperaturen lager dan -8°C . Van 07 tot 11.01 steeg het kwik nooit boven het vriespunt. Vanaf 14.01 werden de temperaturen weer milder met dagtemperaturen vrijwel dagelijks boven 8°C en nauwelijks nog grondvorst. Het regende regelmatig (vooral 01-03.01, 19-22.01 en vanaf 25.01). In totaal werd 89,4 mm gemeten (normaal 56 mm). In de periode 06-13.01 en 30-31.01 lag er een centimeter sneeuw. Matige oostelijke wind werd opgetekend van 03 tot 11.01, maar de rest van de maand bleef de wind gemiddeld uit ZZW waaien (soms vrij krachtig), en vanaf 27.01 uit WNW (op 29.01 stormachtig).

In **februari** steeg het kwik elke dag tot boven het vriespunt, maar de hele maand werd zeer regelmatig grondvorst opgetekend (tot -7°C tijdens de periode 18-20.02). Vanaf 20.02 steeg de dagtemperatuur gevoelig (dagelijks boven 10°C , vanaf 24.02 zelfs boven 14°C). Het regende enkel tijdens de periode 01-07.02 en op 28.02. Het werd dus een erg droge maand met amper 18,3 mm neerslag (normaal 44 mm). Op 01 en 02.02 lag er resp. 3 en 7 cm sneeuw. Op 01.02 waaide de wind uit het ZZO, waarna hij voor enkele dagen naar W en ZW richting draaide (o.a. krachtig op 04.02). Vanaf 11.02 waaide de wind nog vrijwel uitsluitend uit oostelijke richtingen (zwak tot matig).

*bron : lijsten "Algemene Klimaatgegevens" van het Provinciaal Land- en Tuinbouwcentrum te Beitem (Roeselare).
verwerking en tekst : Yann Feryn*

ROODKEELDUIKER : Op 27.11 zat een juv. Roodkeelduiker op de Gaverplas. *dkj*.

IJSDUIKER BAHC : Eén van de meest sensationele winterwaarnemingen was die van een IJsdruiker in eerswinterkleed die zich gedurende een lange periode (08.11.2002-03.01.2003) liet zien in de Gavers. Het beest was vooral vanaf de oostelijke oever van de plas schitterend te bewonderen. *dff,gou,dkj,e.a.*
Het betreft het 4de gegeven voor onze regio (2 op de Gavers, 2 op Bergelenput).

DODAARS : De grootste winterconcentratie werd op 14.12 geteld in de Gavers (Harelbeke-Deerlijk) : 43 ex. Concentraties van meer dan 10 ex. werden ook gezien op de Leie te Kuurne (13 ex. op 15 en 22.12), op Bergelenput Gullegem (11 ex. op 05.12) en op de Schelde te Spiere (22 ex. op 16.01). *gou,cbr,cbf,xdm,ddd,e.a.*

FUUT : Maximaal werden 148 Futen geteld op de Gaverplas op 14.12. Elders werden nog op 2 plaatsen concentraties van meer dan 10 ex. opgemerkt : 17 ex. op Bergelenput (03.12) en 13 ex. op de Leie te Ooigem (22.02). *gou,lam,cbf.*

ROODHALSFUUT : Aan het begin van de winter zaten er 3 Roodhalsfuten op de Gavers. Vanaf 09.01 was hier echter plots maar 1 ex. meer aanwezig, wellicht de Roodhalsfuut die hier reeds verblijft sinds 21.08.1997. *div. wnm.*

KUIFDUIKER : Op 05.12 verbleef een Kuifduiker op de Gavers. *ddd.*

GEOORDE FUUT : OP 18.01 zat een Geoorde Fuut in winterkleed op de Leie te Ooigem. *zom.*
De Geoorde Fuut is een onregelmatige wintergast in onze streek.

AALSCHOLVER : De maandmaxima op de slaappleats van de Gavers bedroegen 234 ex. op 23.12, 218 ex. op 21.01 en 239 ex. op 06.02 (record hier 385 ex. op 02.11.2000). Elders werd de soort b.v. nog gezien aan het sas van Ooigem (20 ex. op 22.12), aan de Leie te Wevelgem (16 ex. op 14.12), op Bergelenput (14 ex. op 11.01) en aan de sluis te Moen (13 ex. op 16.02). Op andere plaatsen werden nooit concentraties gezien van meer dan 10 ex. *gou,dkj,cbr,vql,xag,ddd,e.a.*

ROERDOMP : De eerste Roerdomp van deze winter werd gezien op 07.10 in de Gavers. Op 19.10 werd de soort voor 't eerst opgemerkt aan Bergelenput. Vanaf midden december begonnen de aantallen te stijgen naar nooit geziene hoogte. Op 18.12 waren maar eventjes 7 ex. aanwezig aan de Gavers en op 07.01 zelfs 8 ex. Bergelenput deed het aanvankelijk wat kalmer (3 ex. minstens tot 28.12), maar op 05.01 werden hier 4 ex. gezien, op 09.01 al 5 en op 11.01 ook 8 ex. ! Daarna leken de aantallen wat af te nemen, met toch nog 5 ex. in de Gavers op 02.02 en even veel aan Bergelenput op 15.02. Na 18.02 werden enkel nog solitaire vogels gezien. De laatste Roerdomp verliet Bergelenput op 19.03 en de Gavers op 21.03. *gou,log,ber,ddf,dlf,zom,ddd,xag,trf,dkj,cbf,e.a.*

Buiten die twee headquarters werd de soort nog op andere plaatsen gezien : aan het Bois de Boulogne te Menen (02.12), op het rietveld te Ruien (12.12 en 12.01), in de Groene Long te Kuurne (16.12), in de Munkedoornstraat te Kortrijk (16 en 17.01), aan de Oude Leie te Kuurne (09.02) en op het golfterrein van Waregem (15.02). *Jef Viane,lit,fey,danny depypere,dem,cbr,dirk libeer.*

Er overwinterden een 20-tal ex. in onze streek, een record !

KLEINE ZILVERREIGER : Op 09.01 zat een Kleine Zilverreiger in de Gavers. *alp.*

GROTE ZILVERREIGER **bahc** : Op 15.01 vloog een Grote Zilverreiger Z-waarts boven Waregem. *rbi.*
Grote en Kleine Zilverreigers zijn bij ons 's winters zeldzame gasten.

OOIEVAAR : Van 10.12 tot 19.02 overwinterde een groep (max. 11 ex. in december, 5 ex. begin januari, 3 ex. begin februari) in de omgeving van de stortplaats te Moen. Er bleef nog een achterblijver hangen in de omgeving van Moen en Heestert tot 31.03. *dby,ddd,dlf,gou,e.a.*

De vogels waren uit Nederland afkomstig. Het was de eerste keer dat zo'n grote groep bij ons overwinterde.

KNOBBELZWAAN : De grootste wintergroepen werden gezien langs de rivieren : 23 ex. langs de Leie aan Paters Mote Kortrijk op 03.02, 21 ex. langs de Schelde te Bossuit op 26.02 en 19 ex. langs de Schelde te Rugges op 08 en 09.12. *dbt,dea,lit,e.a.*

KLEINE ZWAAN : Op 08.12 vlogen 2 groepen over de Gavers : één van 28 ex. en één van 37 ex. *gou,lak,wvl.*

KOLGANS : Op 28.12 vlogen 23 Kolganzen naar ZW boven Bergelenput. *log.*

GRAUWE GANS : In februari werden een paar (voor onze streek) tamelijk grote groepen aan de grond gezien : op 08.02 zaten er 29 op de Avelgemse meersen en op 17.02 nog 21 ex. aan Bergelenput. *chw,trf.*

CANADESE GANS : De grootste groep (op 22.12 langs de Leie te Ooigem) telde 230 ex. Vrij grote concentraties werden ook gezien op de Leieoever van Bavikhove (82 ex. op 11.01), op de Kortrijkse Leiemeersen (65 ex. op 26.01), aan Olekenbos te Deerlijk (62 ex. op 22.02), aan Bergelenput (54 ex. op 02.01) en op de Gavers (50 ex. op 15.02). *cbr,dbt,med. à vac,naa,gou,e.a.*

NIJLGANS : De soort overwinterde in de Gavers (max. 12 ex. op 28.01; groep die die dag ook boven Moen werd gezien). De soort werd ook met meerdere ex. gezien, ondermeer aan Ooigembos en de Oude Leie te Bavikhove (4 ex. tp en naar N op 11.01), boven Sint-Denijs (3 ex. naar O op 31.01) en in het Avelgemse Scheldegebied (3 ex. op 12.01). *ber,ddf,chw,cbr,cbg,gou,vhn,dzf,e.a.*

BERGEEND : De grootste concentraties werden gezien te Pottes tijdens een vrij korte overstroming (max. 62 ex. op 02.01), te Moorsele op de ondergelopen Heulebeekmeersen (max. 41 ex. op 05.01), en verder ondermeer op de Avelgemse Scheldemeersen (max. 24 ex. op 03.01), op de bezinkingsbekkens van Escanaffles (max. 21 ex. op 25.02) en op Bergelenput (max. 19 ex. op 26.01). *nse,log,chy,chw,md,ree,trf,e.a.*

SMIENT : Van 03.09 (1 w. Gavers) tot 12.04 (1 m. Gavers) ontvingen we gegevens van deze soort. De grootste concentraties werden gezien op de Heulebeekmeersen te Moorsele (max. 260 ex. op 05.01; zeer groot aantal, maar geen record, want ooit werden 308 ex. gezien op de Gavers), in de Gavers (max. 159 ex. op 11.01), op Bergelenput (max. 82 ex. op 09.02), op de Avelgemse Scheldemeersen (max. 23 ex. op 03.01) en aan de Leie te Menen (max. 16 ex. op 11.01). *cbf,dkj,rbi,gou,log,chy,chw,cal,e.a.*

KRAKEEND : De maxima voor deze soort werden deze winter genoteerd in de Gavers (max. 64 ex. op 10.12, de grootste groep ooit voor onze regio), op de bezinkingsbekkens van Escanaffles (max. 34 ex. op 25.02), op Bergelenput (30 ex. op 09.02), en aan de zwaaiikom op de Leie te Wevelgem (max. 20 ex. op 24.12). *gou,md,log,roa,dhl,cal,e.a.*

WINTERTALING : In de Gavers werd voor de tweede opeenvolgende winter een record aantal Wintertalingen gebroken. Deze keer werden liefst 171 ex. geteld op 22.02. Elders werden ook nog mooie concentraties gezien op de Avelgemse Scheldemeersen (max. 70 ex. op 17.11), in de bezinkingsbekkens van Escanaffles (max. 70 ex. op 08.02), op de Heulebeekmeersen te Moorsele (max. 60 ex. op 04.01) en op Bergelenput (max. 52 ex. op 12.01). *gou,dee,chw,sxj,rbi,dey,naa,e.a.*

WILDE EEND : De grootste winterconcentraties werden in de Gavers genoteerd op 14.12 (618 ex.) en aan Bergelenput op 11.01 (579 ex.). *gou,xag.*

PIJLSTAART : De grootste groepjes pleisterende Pijlstaarten werden deze winter gezien op de bezinkingsbekkens van Escanaffles (max. 20 ex. op 23.02), op Bergelenput (max. 10 ex. op 15.02), op de Gavers (max. 7 m. op 09.02) en op de akkers te Pottes (max. 4 ex. op 02.03). *chw,xag,gou,ber,ddf,dlf,mor,vag,nse,e.a.*

SLOBEEND : Traditioneel werden de grootste concentraties opnieuw genoteerd bij de overgang van winter naar voorjaar : op de Gavers (max. 98 ex. op 25.03), op de bezinkingsbekkens van Escanaffles (max. 23 ex. op 02.03), op Bergelenput (max. 18 ex. op 28.03) en op de Scheldemeersen van Avelgem (max. 10 ex. op 08.02). *dkj,gou,chw,ber,e.a.*

KROONEEND : De soort was de hele winter in de regio aanwezig. Een groepje pendelde tussen de Gavers en de Schelde te Bossuit : eerst 2 m. + 1 w. (vanaf 11.12), later 2 m. + 2 w. (10-23.01), dan 2 m. + 3 w. (04-22.02), daarna weer afnemend. De laatste vogels van dit groepje (nog een koppeltje) werd op 25.02 waargenomen op de Gavers. *cbf,dlf,alp,lit,zom,ber,e.a.*

TAFELEEND : Veruit de grootste winterconcentraties werden gezien op de Gavers (max. 632 ex. op 17.02; bijna het plaatselijke record van 676 ex. gebroken, daterend van 15.02.1986) en aan de sluis te Bossuit (326 ex. op 25.02). *gou,md,e.a.*

KUIFEEND : Ook van die soort waren er opvallend grote groepen te zien. De beste gebieden waren de Gavers (max. 464 ex., de grootste groep ooit voor onze regio), de bezinkingsbekkens van Escanaffles (max. 78 ex. op 18.03), Bergelenput (max. 71 ex. op 09.03), de Schelde te Kerkhove (max. 70 ex. op 22.12), het kanaal te Moen (max. 68 ex. op 15.02) en de Leie te Ooigem (max. 50 ex. op 22.02). *gou,ddd,log,naa,chw,e.a.*

TOPPER : Van 03 tot 11.01 verbleef een eerstewinter Topper in de Gavers. Van 23.01 tot 10.02 was hier een koppeltje aanwezig en op 08.03 nog een w. *gou,dkj,cbf,dkj,sab,zom,ber,ddf,dlf,mor,vag.*

EIDER : Van 06 tot 26.12 verbleef een Eider (mannetje eerstekalenderjaar) op de Gaverplas. *gou,ber,ddd,ddf,e.a.* Het betrof pas het 7de gegeven voor onze regio.

BRILDUIKER : Op 19.11 werd een eerste Brilduiker gezien in onze streek (Gavers), de als ontsnapt beschouwde vogel op de Leie te Ooigem buiten beschouwing gelaten. De Brilduiker bleef in de Gavers tot 11.01. Op 15.02 werden hier nog even 2 ex. opgemerkt. Elders werd de soort nog gezien op de overstroomde Heulebeekmeersen (2 ex. op 05.01) en op Bergelenput (een w. van 02 tot 15.02). *gou,log,chy,trf,xag,e.a.*

NONNETJE : Van 10.12 tot 31.01 zat een w. in de Gavers, op 08 en 09.01 even vergezeld van een 2de w. Er werd ook enkele keren een w. op de Leie waargenomen : op 18.01 te Bavikhove, op 31.01 te Harelbeke en op 22.02 opnieuw te Bavikhove. *gou,ber,cbf,zom,e.a.*

GROTE ZAAGBEK : Op 08.01 werd een w. opgemerkt op de Gavers en op 12.01 werden een m. en 8 w/juv. gezien op de Coupure Deweer te Avelgem ! *gou,dzf.*

RODE WOUW : Op 02.02 vertoefde een Rode Wouw in de omgeving van het Beerbos in het grensgebied van Bellegem en Sint-Denijs. *vhn*

BLAUWE KIEKENDIEF : Veruit de meeste waarnemingen werden opnieuw verricht in de regio in en rond Sint-Denijs. Er bevond zich immers een naar Vlaamse normen grote slaapplaats in de Sint-Denijse velden. Hier moet rond 11.10 de eerste slaper aangekomen zijn. Vanaf 05.12 werden rond de slaapplaats meerdere exemplaren waargenomen : eerst 3 ex., op 18.01 al 5 ex., op 07.02 11 ex. en op 08.02 een piek van 13 ex. (2 adulte, 2 subadulte en 1 juveniel m.; 8 ex. in juv. of w.-kleed). Er bleven 12 ex. aanwezig tot minstens 17.02 en 11 ex. tot 03.03. Daarna namen de aantallen snel af. Op 16.03 werd voor het laatst meer dan één ex. tegelijk gezien (3 ex.). *dby,ddd,puw,erika dheyne,eric vandorpe,zom,e.a.*

Sporadisch ontvingen we wintergegevens van elders : uit de Leiestreek (subad. m. in de Gavers op 02.02) en van het Anzegemse (m. op 09.01, w. op 11.01). Tijdens de trekperiode begon men meer en meer Blauwe Kiekendieven te zien buiten het traditionele overwinteringsgebied. *gou,ber,vag,mor,pte,ddf,trude opsomer,e.a.*

HAVIK : Op 11.12 werd een Havik opgeschrikt aan het stort in de Bosstraat te Kortrijk. Op 28.12 werd een jagend adult m. gezien aan de Keibeekwerf te Zwevegem. *vql,ddd.*

RUIGPOOTBUIZERD BAHC : Op 12.01 werden 2 waarnemingen van Ruigpootbuiserd geclaimd : eerst 2 adulte m. langs het kanaal te Moen, later één adult m. fouragerend aan de oude spoorweg te Moen. *ddd.*

SMELLEKEN : Het Smelleken werd deze winter enkel rond Sint-Denijs waargenomen, soms met meerdere exemplaren. Zo werd vanaf begin december een slaapplaats gevonden in een knotwilg nabij een boerderij. Aanvankelijk waren hier 1 m. en 2 w. aanwezig, maar van 11.01 tot 02.02 waren hier 2 m. en 2 w. te zien. Op 07.03 werd het laatste Smelleken in deze buurt waargenomen.

De enige winterwaarneming van elders werd op 24.01 opgetekend in Anzegem. Na 07.03 ontvingen we nog gegevens van andere gemeenten, maar die passen in het voorjaarsartikel. *ddd,dby,gou,e.a.*

SLECHTVALK : We ontvingen een aantal waarnemingen die ongetwijfeld betrekking hadden op de broedvogels van Ruien (waarnemingen in de omgeving van de Schelde, dikwijls adulte vogels), maar in de streek van Sint-Denijs werd de Slechtvalk zo regelmatig gezien, dat we mogen stellen dat de soort hier met een paar (wellicht juveniele) exemplaren overwinterde. Eénmaal werden 2 ex. tegelijk gezien : 2 juv. (een m. en een w.) op 26.12 te Moen. *ddd,mad,chw,dby,e.a.*

WATERRAL : De soort overwinterde te Ruien (1 of 2 ex. op 12.01), aan Bergelenput (max. 5 ex. op 05.01), in de Gavers (max. 6 ex. op van 13.12 tot 16.02) en langs de Oude Leie te Desselgem (max. 4 ex. op 22.12). Verder ontvingen we nog waarnemingen van solitaire vogels in de Poel te Menen (09 en 22.12), aan de KULAK te Kortrijk (19.01), de Oude Leie te Kuurne (de hele winter regelmatig), Paters Mote Kortrijk (05.01 en 01.02) en het Keibeekbekken te Kortrijk (09.02). Er overwinterden dus minstens 20 vogels in onze regio. *div.wnm.*

WATERHOEN : De grootste winterflock werd op 15.02 genoteerd aan de Bekaertcoupure te Avelgem : 50 ex. *chw.*

MEERKOET : De grootste concentratie werd op 12.10 genoteerd in de Gavers : 829 ex. *gou.*

SCHOLEKSTER : Het enige echte wintergegeven werd op 02.01 genoteerd te Pottes : 2 ex. op de overstromde akkers. *nse.*

GOUDPLEVIER : Tijdens de overstroming van de Heulebeekmeersen te Moorseele werd op 04.01 een groep van een 1.000-tal Goudplevieren opgemerkt. Veel kleinere groepen werden deze winter gezien in Sint-Denijs (max. 28 ex. naar W op 26.12), Pottes (max. 50 ex. op 01.01), Moen (max. 9 ex. op 26.02) en Kaster (3 ex. rondvliegend op 25.02). *sxj,rbi,dey,dby,drj,gou,e.a.*

KIEVIT : Wellicht de grootste groep ooit werd op 04.01 geteld op de Heulebeekmeersen te Moorseele : ca. 5.000 ex. *sxj,rbi,dey.*

BONTE STRANDLOPER : Op 04.01 werd een Bonte Strandloper opgemerkt op de ondergelopen Heulebeekmeersen te Moorseele. Vanaf 26.01 (3 ex. Escanaffles) werden de eerste voorjaarstrekkers opgemerkt. *sxj,rbi,dey,mad,b. gaucquie.*

KEMPHAAN : Tijdens de overstroming van de Heulebeekmeersen werden recordaantallen Kemphanen gezien. Op 04.01 werden er al 174 geteld, maar op 06.01 waren zomaar eventjes 234 ex. aanwezig ! Elders was de soort deze winter enkel te zien boven Sint-Denijs (40 ex. overvliegend op 26.12) en in de bezinkingsbekkens van Escanaffles (2 ex. op 27.01 en 1 ex. op 06.02). *dey,sxj,rbi,ddd,mad,e.a.*

BOKJE : Op 02.12 werden 5 Bokjes gezien op de plaats waar de week erop het Preshoekbos werd aangeplant. Op 03.12 verbleef één vogel in de Rosstraat te Anzegem. De soort werd tot 24.01 zeer regelmatig gezien in het Keibeekbekken te Kortrijk (max. 7 ex. op 18.01). Verder ontvingen we wintergegevens van solitaire vogels uit de

Verrieststraat in Ingooigem (15.01), het waterbufferbekken te Vichte (19.01) en het Broekenhoek te Sint-Denijs (01.02). *xlp,gou,sab,chw,vac,e.a.*

WATERSNIP : De soort was de hele winter in de streek aanwezig, maar slechts een paar keer in een groepje van 10 of meer ex. : op 19.11 zaten 11 ex. in de Gavers, op 03.12 te Anzegem 14 ex. en op 26.12 te Sint-Denijs 10 ex. Vanaf midden februari werden al weer voorjaarstrekkers gezien. *gou,vhn,e.a.*

HOUTSNIP : Op 31.10 werd een eerste Houtsnip gezien (Gavers). Vanaf die datum tot 25.12 (2 ex. Orveytbos Moen) werd de soort regelmatig opgemerkt met max. 4 ex. op 05.11 in de Kleiputten 't Hoge te Kortrijk en op 22.12 aan de Oude Leiearm te Desselgem. Na die periode werd de Houtsnip zeldzamer, met toch nog 3 ex. op 19.01 in Ooigembos. De laatste vogel werd op 23.03 gezien aan de zandwinningsput van Stadsbader te Harelbeke. *dfl,puw,vaf,cbr,fey,e.a.*

REGENWULP : Op 26.12 vloog een Regenwulp, samen met een Wulp, naar NW boven Moen. *dby.*

WULP : Er werden regelmatig Wulpen aan de grond gezien, soms zelfs meerdere : max. 8 ex. in de overstroomde Heulebeekmeersen te Moorseele op 05.01, 5 ex. op de Bissegemse Leiemeersen op 17.02, 4 ex. aan Bergelenput op 14.12, 2 ex. in de Gavers op 18.01 en 2 ex. aan Mortagnebos Sint-Denijs op 31.01. Op 11.01 was er wat vorsttrek, met in totaal 25 ex. over de Gavers (grootste groep 10 ex.). *log,chy,fey,gou,xag,trf,dby,e.a.*

ZWARTE RUITER : We ontvingen 4 wintergegevens : 18.12 te Escanaffles, 04.01 op het vliegveld van Moorseele, 21.01 naar NO te Ingooigem en 24.02 te Escanaffles (2 ex.). *dvt,sxj,rbi,dey,chw.*

WITGAT : Er overwinterden 3 Witgatjes in de Gavers. Van elders kregen we gegevens uit Heestert (1 ex. t.p.), Sint-Denijs (1 naar NW op 23.12), Oude Leie Bavikhove (1 ex. op 12.01) en Beveren-Leie (idem). *sxj,cbf,gou,chw,dby,cbg,fey,e.a.*

OEVERLOPER : We ontvingen enkel wintergegevens van de Leie te Kurne (1 ex. op 28 en 30.12) en van de bezinkingsbekkens te Escanaffles (1 ex. op 08.02). *cbf,chw.*

ZWARTKOPMEEUW : De enige echte winterwaarneming werd genoteerd aan Bergelenput waar op 09.01 één exemplaar werd opgemerkt. *roos desmet.*

GEELPOOTMEEUW : Van december tot 21.01 werden Geelpootmeeuwen regelmatig gezien in de Gavers (max. 4 ex. op 21.01). Solitaire vogels werden deze winter genoteerd te Escanaffles, Pottes, Moen, en Kortrijk (KULAK en Keibeekbekken). *ddd,dkj,gou,mad,e.a.*

GROTE MANTELMEEUW : Er werden maximaal 17 Grote Mantelmeeuwen geteld op de Gavers op 14.01. *dkj.*

KERKUIL : De Kerkuil werd gezien te Sint-Lodewijk-Deerlijk op 25.12, op diverse data in januari aan de Stasegemsesteenweg te Kortrijk en op 28.02 te Otegem. *blm,ber,loe.*

BOSUIL : Deze winter werd de soort op diverse plaatsen gehoord : in Bouvelobos bij Anzegem op 21.12, aan de Walleweg te Bellegem op 21.01, in de Gavers op 20 en 24.02, in de Wolvendreef te Kortrijk op 01.02 en vanaf januari regelmatig in en aan Mortagnebos. Op 05.02 waren hier eventjes 3 Bosuilen tegelijk aan het roepen (2 in de Slavaetstraat en 1 in Mortagnebos zelf). *maarten en trude opsomer,dem,dvt,dvc,dby,dem.*

RANSUIL : We ontvingen gegevens van twee winterroestplaatsen, maxima 6 ex. in de Gavers (27.11), 11 ex. aan het rietveld te Ruien (09.12), 3 ex. aan Dewitte-Lietaer te Lauwe (21.12), 4 ex. aan de Oude Leiearm te Bavikhove (22.02) en 6 ex. aan het kanaal te Moen (15.02). *ber,lit,lam,gou,chw,e.a.*

VELDUIL : Op 28.01 vloog een Velduil rond te Vichte. Op 02.02 werd er één gezien op de grens Zwevegem-Kortrijk en op 16.02 één in het Orveytbos te Moen. *vac,ddd,mip,danny deceukeleir.*

IJSVOGEL : Er verbleef een IJsvogel in de Gavers tot 11.01 (van 11 tot 14.12 waren er 2 ex. aanwezig). Aan Bergelenput was de soort aanwezig in december en op 18.02 (wellicht al een voorjaarstrekker). Aan het Keibeekbekken te Kortrijk en langs de Leie te Wevelgem-Menen was de soort de hele winter aanwezig. Aan de Oude Leie te Kurne werd de soort gezien in december (zelfs 2 ex. op 08.12) en opnieuw vanaf 11.02. We ontvingen enkele solitaire waarnemingen : op 03.12 aan Tjammelsvijver Anzegem, op 06.12 aan de Schelde te Spiere, op 09.12 in de Snellaertstraat te Kortrijk, op 22.12 aan de Oude Leiearm van Bavikhove en op 06.01 in Paters Mote Kortrijk. *div.wnm.*

ZWARTE SPECHT : Aan de Petegemstraat in Anzegem vloog op 03.12 een Zwarte Specht over. *gou.*

KLEINE BONTE SPECHT : We ontvingen winterwaarnemingen van solitaire vogels uit de Gavers (regelmatig de hele winter), het OT Menen (08.02) en Bellegembos (20.02). *gou,vac,dem,dkj,lam.*

WATERPIEPER : De soort was weer uitdrukkelijk aanwezig in het Scheldegebied (maxima : minstens 80 ex. kwamen op 12.01 slapen in Ruien; op 01.02 werden 48 ex. geteld rond de bezinkingsbekkens van Escanaffles). Van elders kregen we enkel gegevens uit de Gavers (regelmatig 2 ex.) en waarnemingen van solitaire vogels in de Koutermanstraat te Zwevegem (02.02) en aan Grandvalbos Sint-Denijs (22.02). *fey, mad, gou, ddd, e.a.*

GROTE GELE KWIKSTAART : Tegenwoordig kan de soort 's winters zowat overal opduiken. Mooie concentraties werden geteld op de slaappleats aan de Leie in Kortrijk (34 ex. op 03.11, 19 ex. op 12.01, 14 ex. op 23.02 en 19 ex. op 02.03) en op een akker met plassen te Bellegem (10 ex. op 06.01). *gou, dem, e.a.*

WITTE KWIKSTAART : Op 10.12 werden 200 Witte Kwikstaarten geteld op de sinds 1982 traditionele slaappleats aan het Kortrijks station. *lam.*

ROUWKWIKSTAART : Op 14 en 21.12 werden resp. 1 en 5 adulte m. Rouwkwikstaarten gedetermineerd aan het Keibeekbekken in Kortrijk. Op 11 en 25.01 werden 2 adulte m. genoteerd aan de Cannaeertstraat te Kortrijk. *ddd.*

ROODBORSTTAPUIT : Op 06.12 werd een Roodborsttapuit genoteerd te Stasegem. *did.*

CETTI'S ZANGER : Er overwinterden 2 Cetti's Zangers in de Gavers. De eerste vogel werd gezien vanaf ca. 10.10, de laatste op 27.04. *dkj, gou, pvt, chw, e.a.*
Het betrof nog maar het 4de gegeven voor onze regio (eerder werd 1 ex. waargenomen in de Gavers op 29.10.1978 en 07.04.1989 en werd 1 w. geringd te Ingoigem op 18.09.2002).

TJIFTJAF : We ontvingen 14 decembeergegevens (o.a. 3 ex. in de Gavers op 01 en 06.12) en 3 januarigegevens van telkens solitaire vogels (Gavers op 03 en 18.01 en Luipaardbrug Kortrijk op 08.01). De februariwaarnemingen (vanaf 15.02) lijken nauw samen te hangen met de voorjaarstrekkingen. *ddd, lam, gou, ber, ddf, cbf, dlf.*

VUURGOUTHAAAN : We ontvingen regelmatig waarnemingen van Vuurgoudhaan, vooral uit de Gavers (max. 5 ex. op 08.01). Solitaire exemplaren werden gezien in Bellegebos (20 en 22.02), aan Bergelenput (22.12), Mortagnebos (16.02) en aan de Oude Leie te Bavikhove (22.02). *gou, dem, log, chw.*

KUIFMEES : Op 13.12 werd een Kuifmeesje opgemerkt in de Gavers. *dmm, gou.*

PUTTER : De grootste wintergroep bevatte 30 ex. (08.02 in de Avelgemse Scheldemeersen). Ook op de vaartaluds te Moen zwierf een mooie groep rond (max. 22 ex. op 22.12). *chw, e.a.*

SIJS : Er werden nogal wat groepjes Sijs gezien deze winter. De grootste groep telde 50 ex. (08.12 in de Gavers). *ber, gou, ddf, dlf, vag, mam, lak.*

KRUISBEK : Op 14.12 vloog een Kruisbek N-waarts boven de F. Deprezlaan te Kortrijk. *gou.*

GOUDVINK : Er overwinterde een m. in de Gavers. Op 27.02 werd hier een koppeltje gezien. *ddd, gou.*

APPELVINK : De enige winterwaarneming van deze soort werd op 19.01 genoteerd aan Ter Klare te Sint-Denijs (1 ex.). *dby, loe.*

SNEEUWGORS : Op 28.12 werden 2 m. Sneeuwgorss waargenomen aan het Keibeekbekken te Kortrijk. *ddd.*
Het betreft de 9de waarneming van deze soort voor onze regio.

GEELGORS : Op 02.02 werd een Geelgorss opgemerkt in de Gavers. *alp.*

RIETGORS : Mooie concentraties werden geteld op de Marionetten te Kortrijk op 11.01 (50 ex.) en in het rietveld van Ruien op 12.01 (25 ex.). *ddd, fey.*

*gegevensverwerking : Luc Vandeghinste, Regionaal coördinator (Reco) en Christoph Wintein, forumwatcher
interpretatie gegevens & tekst : Yann Feryn
leescomité : @afhankelijk van de reacties*